

**Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”EU:n kestävästä kaupunkikehitystä käsittelevän
Leipzigin peruskirjan uusiminen”**

(2020/C 440/20)

Esittelijä:	Juan ESPADAS CEJAS (ES, PES)
--------------------	------------------------------

POLIITTISET SUOSITUKSET

EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA

Amsterdamin julkilausumasta kohti uudistettua Leipzigin peruskirjaa

1. painottaa kaupunkiasioissa tehtävän eurooppalaisen yhteistyön erilaista luonnetta: uudistettu Leipzigin peruskirja liittyy suoraan kansalliseen kaupunkipolitiikkaan ja edellyttää tiivistä poliittista koordinointia kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla, kun taas EU:n kaupunkiagendalla, joka on osoittautunut innovatiiviseksi monitasoisen hallinnon välineeksi ja joka on hyödyllinen kaupunkien osallistamiseksi EU:n toimintapolitiikkoihin, on ylikansallinen ulottuvuus.
2. suhtautuu myönteisesti ajatukseen Leipzigin peruskirjan uudistamisesta Saksan puheenjohtajakaudella vuoden 2020 jälkipuoliskolla ja kannattaa Saksan hallituksen käyttöön ottamaa osallistavaa työskentelymenetelmää, johon pyritään saamaan mukaan mahdollisimman monia toimijoita.
3. muistuttaa, että kaupunkiasioista vastaavien ministerien 14. kesäkuuta 2019 hyväksymässä Bukarestin julistuksessa tunnustettiin tarve kehittää toimiva suhde uuden Leipzigin peruskirjan, EU:n kaupunkiagendan ja vuoden 2020 jälkeisen alueellisen toimintasuunnitelman välille.
4. kehottaa Euroopan komissiota lisäämään poliittista sitoutumistaan EU:n kaupunkiagendaan ja ottamaan sen huomioon tämänhetkisissä kärkihankkeissaan, kuten vihreän kehityksen ohjelmassa ja digitaaliohjelmissa. Vihreän kehityksen ohjelman täytäntöönpanomekanismi edellyttää sellaisten konkreettisten toimien lisäämistä yhteistyössä paikallistasoilla, joissa yhdistetään ylhäältä alaspäin suuntautuvia lähestymistapoja ja perustavan tärkeää alhaalta ylöspäin suuntautuvaa toimintaa, jotta tavoitteet voidaan saavuttaa vuosi vuodelta aina vuoteen 2050.
5. pyytää Euroopan komissiota luomaan paljon tiiviimmän yhteyden tulevan paremman sääntelyn ohjelmansa ja EU:n kaupunkiagendan välille, jotta kaupunkikumppanuuksien esittämät suositukset otetaan huomioon. Alueellisten ja kaupunkien kohdistuvien vaikutusten arvioinnit olisi siksi sisällytettävä suoraan lainsäädännön antamista edeltäviin kuulemismekanismeihin sekä EU:n toimintapolitiikkojen arviointiin ja hallinnolliseen yksinkertaistamiseen (REFIT).
6. muistuttaa, että eurooppalaista ohjausjaksoa on mukautettava niin, että kaupunkien haasteisiin kiinnitetään enemmän huomiota. Maakohtaiset suositukset ja koheesiopolitiikka ovat vihreän kehityksen ohjelman tärkeimpiä täytäntöönpanovälineitä, ja kaupunkialueiden erityiskysymykset, kuten kohtuuhintainen asuminen, kasvava eriarvoisuus ja pitkän aikavälin investoinnit, on sen vuoksi otettava huomioon talouspolitiikan koordinoinnissa kaikkialla Euroopan unionissa. Lisäksi älykästä erikoistumista, yhdenmukaista kaupunkikehitystä ja oikeudenmukaista siirtymää koskevat strategiat olisi harmonisoitava alueellisella tai paikallisella tasolla yhdenmukaisten alueellisten investointien strategioiden kaltaisten alueellisten välineiden avulla.
7. kehottaa Euroopan komissiota kehittämään ”toissijaisuusperiaatteen aktiivisuuden” käsitettä täydentävänä osana pyrkimyksiä vahvistaa vuoropuhelua kaupunkien sekä suurkaupunkialueiden ja alueiden kanssa ja luoda näin yhteyksiä EU:n kaupunkiagendan ja paremman sääntelyn ohjelman välille. Tässä yhteydessä olisi vahvistettava synergiaa Euroopan alueiden komitean alueellisten keskusten verkoston (RegHubs) kanssa.
8. tukee Euroopan parlamentin äskettäistä päätöstä julistaa ilmastohätätila ja toteaa, että hiilineutraaliuden saavuttaminen edellyttää yhteisiä ponnisteluja ja erityistoimia paikallistasolla, missä kaupungeilla on keskeinen rooli. Euroopan väestöstä 75 prosenttia asuu kaupungeissa, ja noin 70 prosenttia Euroopan hiilidioksidipäästöistä syntyy kaupungeissa. Kaupungit ovat osa ongelmaa, mutta uudistetussa Leipzigin peruskirjassa olisi tunnustettava myös kaupunkien mahdollisuudet toimia muutoksen moottoreina ja olla suoraan mukana toteuttamassa ratkaisuja 2000-luvun maailmanlaajuisiin haasteisiin.

9. katsoo, että uudistetun Leipzigin peruskirjan olisi tarjottava poliittinen mahdollisuus siihen, että kaupungit voivat olla esikuvia erilaisten kaupunkipolitiikkojen käytännön toteuttamisessa kaikissa jäsenvaltioissa. Näin ne auttaisivat osaltaan parantamaan EU-hankkeen uskottavuutta niitä lähimpänä olevien kansalaisten silmissä. Uudistetun peruskirjan olisi myös johdettava jatkotoimiin Amsterdamin julkilausumalla (2016) käynnistetyn EU:n kaupunkiagendan osalta, ja molemmat on nivottava osaksi Agenda 2030 -toimintaohjelman täytäntöönpanoa paikallishallinnossa, jotta voidaan saavuttaa kestävä kehityksen tavoitteet. Euroopan unionin paikallis- ja alueviranomaisilla on nimittäin edessään monenlaisia uusia maailmanlaajuisia haasteita, jotka voidaan ratkaista vain soveltamalla yhdenmukaista ja monitasoista lähestymistapaa, johon Euroopan unionin tuki tuo välttämätöntä lisäarvoa. Leipzigin peruskirjan periaatteet on tätä varten sisällytettävä Saksan EU-puheenjohtajuuskaudella (vuoden 2020 jälkipuoliskolla) annettaviin neuvoston päätelmiin, jotka yleisten asioiden neuvosto ja Eurooppa-neuvosto hyväksyvät. Lisäksi jäsenvaltioiden, kaupunkien ja Euroopan alueiden komitean on annettava Leipzigin peruskirjalle vahvistuksensa.

Euroopan kaupunkien muutosvoima, jonka avulla voidaan vauhdittaa edistymistä kohti vuoden 2050 tavoitteita

10. pitää tarpeellisena, että varmistetaan asianmukainen tasapaino Euroopan kaupungeille ehdotettujen seuraavien kolmen ulottuvuuden välillä: lisätään tuottavuutta ja luodaan vaurautta ja työpaikkoja kaupunkeihin ja niitä ympäröiville alueille, jaetaan tämä vauraus tasaisemmin kansalaisten kesken sekä parannetaan elinympäristön laatua ja hyödynnetään kaupunkielämän tarjoamat edut.

11. katsoo, että on tärkeää nostaa esiin eri kaupunkikumppanuuksien toteuttamat hankkeet ja luoda yhdyssiltoja EU:n nykyisen kaupunkiagendan ja tulevan uudistetun Leipzigin peruskirjan välille. Esimerkkeinä mainittakoon sellaiset jo toteutetut kumppanuushankkeet kuin kotouttamiseen liittyvä Urban Academy -hanke ja alueiden komitean aloite ”Kunnat ja alueet integraation puolesta”, jossa tarjotaan foorumi Euroopan unionin kaupunginjohtajille ja aluejohtajille hyvien käytänteiden esittelemistä varten.

12. muistuttaa, että alueet ja kunnat ovat eturintamassa ottamassa vastaan ja kotouttamassa muuttajia ja pakolaisia Eurooppaan. AK katsookin, että Euroopan komission ehdottaman uuden eurooppalaisen kaupunkialoitteen on tarjottava riittävästi rahoitusta, jotta voidaan tukea muuttajien ja pakolaisten osallisuutta koskevaa kumppanuutta sekä AK:n ”Kunnat ja alueet integraation puolesta” -aloitetta ja vaikuttaa myönteisesti kansalaisten elämään kaupungeissa.

13. katsoo, että Pariisin sopimuksissa ja kaupunginjohtajien energia- ja ilmastopöytäkirjassa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että yhdeksi uudistetun Leipzigin peruskirjan päätavoitteista otetaan panostaminen innovatiiviseen liikkuvuuteen, jossa yhdistyvät sähkökäyttöisten yksityisajoneuvojen käyttö kaupungeissa ja kestäväpohjaiseen julkiseen liikenteeseen, kuten pyöräilyyn ja kävelyyn, perustuvan vaihtoehtoisen multimodaalisen ja vähäpäästöisen liikkuvuuden edistäminen, sekä kestävä maankäyttöpolitiikka, jolla edistetään kaupunkien kasvun hillitsemistä, ja Euroopan asuntokannan kestävyden ja energiatehokkuuden parantaminen.

14. pitää edelleen äärimmäisen tärkeänä, että Euroopan komissio tukee kaupunkiagendan avulla ja jäsenvaltiot tukevat Leipzigin peruskirjan avulla taloudellisin kannustimin kestävä kaupunkiliikenteen suunnitelmien laatimista, kuten AK ehdotti jo vuonna 2010 lausunnossaan kaupunkiliikenteen toimintasuunnitelmasta.

15. katsoo lisäksi, että tärkeä huomioon otettava aihe on asuntokannan sekä yritysten ja teollisuuden käytössä olevien toimistojen ja rakennusten energiatehokkuuden parantaminen.

16. toistaa kehoituksensa Euroopan tason toimintasuunnitelman laatimisesta kohtuuhintaisen asumisen edistämiseksi.

17. katsoo, että kaupunkialueita koskevat YK:n kestävä kehityksen tavoitteet asettavat strategiset puitteet kansalaisten elämänlaadun parantamiselle ja että kaupunkien ja alueiden on otettava ne huomioon toimintapolitiikkoja kehittäessään. Kaupungit kansalaisia lähimpänä olevana hallintotasona panevat täytäntöön toimintapolitiikkoja, jotka muuttavat kaupunkien sosiaalista todellisuutta, ja niillä on ratkaiseva rooli edistymisessä kohti kestävä kehityksen tavoitteita, erityisesti kaupunkeihin keskittyvää tavoitetta 11 ja tavoitetta 17, jossa kannustetaan yhteistyöhön hallinnon, yksityissektorin ja kansalaisyhteiskunnan välillä.

18. katsoo, että jätehuolto ja veden kiertokulun kokonaisvaltainen hallinta, päästöjen ja teollisuusjätteen hallinnointi, kulutuksen vähentäminen ja energiankäytön tehostaminen, puhtaan ja hiilettömän energian tuotanto, äärisääilmäilmiöiden vaikutusten hallinta, viheralueverkoston kehittäminen ja biologisen monimuotoisuuden edistäminen ovat keskeisiä tekijöitä kaupunkialueiden kestävämmän kehityksen varmistamisessa. Paikallishallinnon on annettava vauhtia kiertotalouteen siirtymiselle, jotta voidaan muuttaa nykyistä tuotantomallia ja luoda uusia ”vihreitä” työpaikkoja, jotka edistävät ajattelutavan muutosta ja sitä kautta tulevaisuuden kaupunkien luomista. Tämä ajattelutavan muutos ei ole mahdollinen ilman paikallis- ja aluetason koulutusohjelmia työpaikkojen mukauttamiseksi ekologiseen siirtymään.

19. katsoo, että biologisen monimuotoisuuden edistäminen ja luonnon palauttaminen kaupunkialueille vihreän infrastruktuurin ja luontoon perustuvien ratkaisujen avulla ja siten luontoyhteyden vahvistaminen ja maisemallisen laadun parantaminen sekä kaupungeissa että kaupunkien ja niiden lähiympäristön välillä on keskeisen tärkeää, jotta voidaan selvittää tietyistä maailmanlaajuisen muutoksen aiheuttamista häiriöistä ja seurauksista.

20. pitää tärkeänä edistää osallistavia kaupunkeja, joissa pidetään silmällä ja torjutaan sellaisia ongelmia kuin sosiaalinen epätasa-arvo, digitaalinen kuilu, Euroopan väestön tämänhetkinen ikääntyminen ja väestörakenteen muuttuminen, kuten väestökato eräillä alueilla. Tähän osallistavaan ulottuvuuteen on sisällytettävä myös toimia, joilla pyritään parantamaan kohtuuhintaisten asuntojen saatavuutta, turvaamaan yleinen esteettömyys, torjumaan energiaköyhyyttä, varmistamaan muuttajien tosiasiallinen integroituminen vastaanottavaan väestöön ja sovittamaan paremmin yhteen ihmisten, erityisesti nuorten, liikkuvuus jäsenvaltioiden välillä ja ammatillisten kehitysmahdollisuuksien luominen maissa, joissa tulot henkeä kohti ovat pienemmät. Lisäksi olisi perustarpeiden täyttämiseksi taattava koko väestölle pääsy terveydensuojelun ja terveydenhuollon piiriin ja huolehdittava ruokaturvasta, vesihuolto ja sanitaatio mukaan luettuina, ottaen huomioon kunkin yksilön tai ryhmän edellytykset kantaa tästä aiheutuvat kustannukset.

Uudistetun Leipzigin peruskirjan periaatteet

21. on samaa mieltä seuraavista uudistetun Leipzigin peruskirjan toimintaperiaatteista: yhdenmety lähestymistapa, paikallälähtöinen lähestymistapa, monitasoinen hallinto sekä osallistuminen ja yhdessä luominen. Ne kaikki liittyvät periaatteisiin, jotka ohjaavat EU:n koheesipolitiikkaa.

22. pitää välttämättömänä, että kaikki Euroopan unionin kaupungit ja kunnat tuntevat tulevan Leipzigin peruskirjan ja että sen periaatteet määrittävät yleisen kehityksen kansallisille, alueellisille ja paikallisille kaupunkipolitiikoille ja -strategioille sekä vastaaville eurooppalaisille aloitteille ja erityisesti sellaisille rahoitusta saaville uusille hankkeille, joita voidaan luoda vihreän kehityksen ohjelman yhteydessä.

23. ottaen huomioon joustavuuden, joka tarvitaan EU:n kaupunkiagendan tavoitteiden mukauttamiseksi kunkin alueen tarpeisiin, tukee ehdotusta toimia lähiyhteisön mittakaavassa, sillä tämä voisi olla soveltuva lähestymistapa maailmanlaajuisen haasteiden ratkaisemiseen paikalliselta tasolta käsin. Kunkin hallintotason on kuitenkin kannettava vastuunsa ja hoidettava tehtävänsä kaupunkialueiden haasteisiin vastaamiseksi (ilmanlaatu, asuminen, digitalisaatio, rahoitusvälineet) noudattaen kaikilta osin toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteita.

24. on samaa mieltä siitä, että uudistettuun Leipzigin peruskirjaan sisällytetään toiminnalliset kaupunkialueet ja suurkaupunkialueet alueina, jotka edistävät yhdenmetyä alueellista toimintatapaa ja tasapainoista aluekehitystä johdonmukaisesti EU:n strategioiden kanssa. Komitea kehottaa myös tunnustamaan niiden toiminnallisten kaupunkialueiden ja suurkaupunkialueiden aseman, joilla on oma institutionaalinen kehys ja jotka ovat vauhdittaneet suurkaupunkitason toimintadynamiikkaa koheesipolitiikan keinoin, kuten AK toteaa vuonna 2019 antamassaan lausunnossa ”Suurkaupunkialueiden haasteet ja niiden asema tulevassa koheesipolitiikassa vuoden 2020 jälkeen”.

25. kannattaa myös osallisuuden ja yhdessä luomisen periaatetta ja toivoo, että uudistetussa Leipzigin peruskirjassa otetaan huomioon erilaiset kaupunkiasutuksen mallit kunnioittaen kullekin jäsenvaltiolle ominaisia kulttuurisia ja hallinnollisia olosuhteita ja toimivaltuuksia. Lisäksi on perustavan tärkeää, että uudistetussa Leipzigin peruskirjassa taataan kansalaisten mahdollisuus osallistua heihin vaikuttavan kaupunkipolitiikan suunnitteluun ja arviointiin. Tämä koskee myös kaupunki- tai suurkaupunkialueiden lähialueilla asuvia kansalaisia.

Kaupunkien voimaannuttaminen maailmanlaajuisiin haasteisiin vastaamista varten

26. muistuttaa, että maailmaa on vuonna 2020 ravistellut covid-19-pandemia. Kaupunkien ja alueiden tehtävänä on ollut pysäyttää terveyskriisi, josta on nyt tullut sosiaalinen ja taloudellinen kriisi. Tästä syystä kaupungeilla ja alueilla on oltava keskeinen asema elpymisrahaston hallinnoinnissa, ja ne tarvitsevat Euroopalta enemmän rahoitustukea voidakseen jatkossakin osoittaa, että ne löytävät ratkaisuja pandemian aiheuttamiin ongelmiin.

27. vaatii, että uudistetussa Leipzigin peruskirjassa esitetään kunnianhimoinen ja käytännönläheinen etenemissuunnitelma, jonka mukaisesti kaupungit voivat panna sen täytäntöön, ja että siinä hyödynnetään paikallisia kaupunkien kehittämissuunnitelmia kestävän kehityksen tavoitteiden puitteissa ja erityisesti EAKR:n 6 prosentin varausta, joka on osoitettu yhdenmukaisesti kaupunkikehitykseen (kaupunkialueiden kestävän kehittämisen yhdenmukaiset strategiat). Lisäksi Euroopan rakenne- ja investointirahastoista olisi rahoitettava kaupunkien ja aluehallintojen toteuttamaa kestävän kehityksen tavoitteiden "lokalisointia" erityisesti kestävän liikkuvuuden ja julkisen liikenteen aloilla, rakennusten kunnostamisessa energiaköyhyyden torjumiseksi, yleisen esteettömyyden takaamisessa, sosiaalisen huono-osaisuuden torjumisessa ja sosiaalisen osallisuuden parantamisessa heikommassa asemassa olevissa kaupunkialueiden osissa. Paikallisviranomaisilla on oltava mahdollisuus hallinnoida valtioille ja alueille osoitettuja varoja nopeammin ja suuremmin. Tämän tavoitteen saavuttamisen edellytyksenä on, että vahvistetaan koulutustoimintaa yhdessä korkeakoulumaailman ja yrityssektorin kanssa.

28. pyytää Euroopan komissiota kehittämään monilukuisissa kansallisissa, alueellisissa ja paikallisissa kaupunkien kehittämissuunnitelmissa tehtyjen investointien ja saavutettujen tulosten seuraamiseksi uuden yhteisen viitekehyksen, jossa käytetään yhteistä terminologiaa ja yhteisiä indikaattoreita ja menetelmiä, jotka mahdollistavat hallintotahojen välisen koordinoinnin, vastavuoroisen oppimisen ja alueiden välisen vertailuarvioinnin sekä kaupunkien osallistumisen niiden kehittämiseen tarkoitettujen talousarvioiden laatimiseen.

29. pyytää Euroopan komissiota ottamaan huomioon, että laajat sosiaaliset ja ekologiset muutospolitiikat, joita tuetaan vihreän kehityksen ohjelmalla, ovat ensisijaisia ja ne olisi pantava täytäntöön konkreettisten toimien avulla kaupungeissa ja alueilla. Niihin liittyviä investointeja ei pitäisi laskea jäsenvaltioiden julkisen talouden alijäämään eikä niihin pitäisi soveltaa rajoituksia, jotka koskevat jäsenvaltioiden paikallishallinnolle tällä hetkellä voimassa olevissa julkisen talouden vakautta ja alijäämän hallintaa koskevissa ohjelmissa asettamia menokatkoja.

30. suhtautuu myönteisesti siihen, että uudistetussa peruskirjassa tunnustetaan kaupunkisuunnittelun keskeinen rooli kestävässä kaupunkikehityksessä ja että siinä keskitytään erityisesti maankäytön vähentämiseen, uusiin tuotantomuotoihin liittyvien toimintojen, tuotannon monipuolistamisen sekä uusien asumismuotojen yhdistelmään, kohtuuhintaiseen asumiseen ja julkisen maankäyttöpolitiikan soveltamiseen.

31. katsoo, että digitaalisen siirtymän olisi parannettava "digitaalista yhteenkuuluvuutta" Euroopassa niin kansalaisten kannalta kuin alueellisesti. Teknologiaavetoinen lähestymistapa olisi vaihdettava kansalaiskeskeisempään lähestymistapaan, kuten vaaditaan julkilausumassa "Join, Boost, Sustain – Yhdessä tehostamaan kestävää digitalisaatiota EU:n kaupungeissa ja yhteisöissä". On omaksuttava kokonaisvaltaisempi käsitys digitaalisesta kaupungista, jossa digitaalinen innovointi on keino eikä päämäärä ja sitä vauhdittavat julkisen sektorin yrittäjyysvalmiudet ja yksityiset yritykset, jotka tarjoavat olemassa olevaan ja uuteen teknologiaan mukautettuja ratkaisuja. Vaikka digitalisaatio tarjoaa kaupungeille ja niiden asukkaille hyviä mahdollisuuksia, kaupungeja on myös autettava, jotta ne kykenevät paremmin ennakoimaan digitalisointiprosessien kielteisiä sivuvaikutuksia ja vastaamaan niihin.

32. ehdottaa, että uudistettuun Leipzigin peruskirjaan sisällytetään tarve kehittää – aluetasolla koheesiopolitiikan yhteydessä laadittavien älykkään erikoistumisen strategioiden puitteissa – älykkään erikoistumisen prosesseja paikallistasolla sekä yhdenmukaisesti taloudellisia ja alueellisia muutosohjelmia, joiden avulla voidaan kehittää älykkäitä kaupungeja ja kyliä (Smart Cities and Smart Villages).

33. katsoo, että kaupungeilla – myös pienillä ja keskikokoisilla kaupungeilla – on keskeinen rooli Euroopan suurten yhteiskunnallisten ja ympäristöön liittyvien haasteiden (terveys, ravitsemus, energia, liikenne, ilmastonmuutos, biologinen monimuotoisuus, osallisuus ja turvallisuus) ratkaisemisessa. Paikallistason julkishallinnon roolia talouskehityksen alalla on kuitenkin syytä nykyaikaistaa siten, että lähestymistapana on yrittäjyyden edistäminen ja sen roolin korostaminen globaalin järjestelmän asettamaan uuteen haasteeseen vastaamisessa.

34. onkin tyytyväinen siihen, että uusi rakenneuudistusten tukiohjelma kuuluu aluepolitiikasta vastaavan komission jäsenen vastuulle, sillä tämän ansiosta ohjelmaa ja sille vuosiksi 2021–2027 ehdotettua talousarviota voitaneen käyttää pääasiallisena välineenä, jolla parannetaan kaupunkien institutionaalisia valmiuksia ja rakenneuudistuksia kaikilla niillä osa-alueilla, jotka eivät ole oikeutettuja rakennerahastojen tukeen.

35. toteaa, että yksi Euroopan unionin kaupunkiagendan pääasiallisista lisäarvoista on tuki EU-, valtio-, alue- ja paikallistason instituutioiden väliselle kaupunkiasioita käsittelevälle osaamisvaihdolle. Kaupunkiagendaa pidetäänkin hyvien käytänteiden vaihtomekanismina.

36. katsoo lisäksi, että uuteen Leipzigin peruskirjaan on sisällytettävä EU:ssa jo olemassa olevat kestävän kaupunkikehityksen mekanismit ja menetelmät, joilta kuitenkin usein puuttuu keskinäinen yhteys. Näitä ovat muun muassa EU:n Älykkäät kaupungit ja yhteisöt -aloite, kaupunginjohtajien energia- ja ilmastopöytäkirja ja kestävien kaupunkien viitekehys.

Parempi EU:n kaupunkiagenda uuden Leipzigin peruskirjan tukena

37. palauttaa mieliin Amsterdamin julkilausumassa määritetyt EU:n kaupunkiagendan kolme pilaria (sääntelyn parantaminen, rahoituksen kehittäminen ja tietämyksen levittäminen). Tärkeimpänä tavoitteena on nyt kehittää näiden pilarien täytäntöönpanoprosessia. Lisäksi on tarpeen kehittää eri osapuolten roolia.

38. korostaa tarvetta vahvistaa kaupunki- ja maaseutualueiden välisiä yhteyksiä ja ottaa huomioon kaikki kaupunkialueet ympäristöineen, myös usein maaseutuun kuuluvine toiminnallisine alueineen, jotta päästään aiempaa kokonaisvaltaisempaan ja yhdennetympään toimintatapaan ja voidaan tarjota kehitysmahdollisuuksia kaikille kaupunki- tai suurkaupunkialueella eläville.

39. katsoo, että uudistetussa Leipzigin peruskirjassa olisi tunnustettava kaikkien 14 temaattiseen kaupunkikumppanuuteen osallistuvien kaupunkien ja paikkakuntien tekemä työ. Lisäksi olisi suhtauduttava myönteisesti joidenkin kumppanuusryhmien, kuten muuttoliikettä ja pakolaisia käsittelevän kumppanuusryhmän ja kaupunkiliikennettä käsittelevän kumppanuusryhmän, haluun jatkaa työskentelyä kolmen vuoden määräajan jälkeenkin, sillä se on selkeä merkki EU:n kaupunkiagendan onnistumisesta. On kuitenkin varmistettava, että tähän on tarvittavat resurssit ja että tulevat toimet ovat tehokkaita ja johdonmukaisia.

40. ehdottaa seuraavia käytännön suosituksia näihin haasteisiin vastaamiseksi ja kaupunkiagendan täytäntöönpanon parantamiseksi:

- Tulevien kumppanuusryhmien kokoonpano on laadittava täysin avoimesti huolehtien kaupunkien osallisuudesta ja ottaen huomioon kaupungin koko uudistetun Leipzigin peruskirjan mukaisesti. Lisäksi toimet tulisi ryhmitellä kolmen pilarin eli sääntelyn parantamisen, rahoituksen kehittämisen ja tietämyksen levittämisen ympärille.
- Horisontaalisten aiheiden luettelo on edelleen ajankohtainen. Sitä voitaisiin kehittää toteuttamalla pilottihankkeita, joihin osallistuisi kutakin kumppanuusryhmää edustava jäsen, niin että huolehditaan tasapainosta EU:n toimielinten ja kansallisen, alueellisen ja paikallisen hallinnon välillä. Tässä yhteydessä on olennaisen tärkeää, että komission pääosastot ja jäsenvaltioiden vastuuministeriöt osallistuvat nykyistä tiiviimmin temaattisiin kumppanuuksiin etenkin uutta kumppanuutta käynnistettäessä, sillä tämä vahvistaisi komission ja jäsenvaltioiden sitoutumista, joka on erittäin tarpeellista.
- Tulevien kumppanuusryhmien toteuttamien eri toimien välistä synergiaa on tarpeen vahvistaa, jotta vältetään siiloajattelulta ja voidaan koordinoida toimien täytäntöönpanoa.
- Yksi keino poliittisen tuen vahvistamiseksi paikallistasolla voisi olla perustaa kaupunkiagendaan osallistuvien paikallishallintotahojen huippukokous. Kyseiset hallintotahot voisivat toimia lähettiläinä ja saisivat mahdollisuuden osallistua poliittisiin keskusteluihin Euroopan komission ja jäsenvaltioiden kanssa.
- Euroopan komission olisi sitouduttava sääntelyn parantamista koskevan pilarin yhteydessä ottamaan huomioon kaupunkikumppanuuksien esittämät suositukset. Kumppanuusryhmät voisivat järjestää sitä varten seminaareja, joissa alan ammattilaiset pohtivat ja käsittelevät EU:n direktiiveihin, asetuksiin ja toimintapolitiikkoihin tehtäviä yksittäisiä muutoksia. Kumppanuusryhmien tulokset olisi esiteltävä säännöllisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle, joiden olisi keskusteltava niistä, jotta ne voidaan ottaa paremmin huomioon Euroopan unionin lainsäädännössä.

- Monivuotisessa rahoituskehyksessä 2021–2027 ja Euroopan komission tulevan EAKR-asetuksen yhteydessä ehdottamassa eurooppalaisessa kaupunkialoitteessa olisi varmistettava vakaa rahoitus, jolla katetaan kaupunkien osallistumisesta EU:n kaupunkiagendaan aiheutuvat toimintakustannukset.
- Eurostatin tulisi osallistua aktiivisemmin sellaisten kumppanuusryhmien työskentelyyn, jotka voivat edistää keskustelua aluetasolla, toiminnallisten kaupunkialueiden tasolla ja paikallistasolla saatavilla olevista laadullisista tiedoista sekä laadullisten tietojen tuottamisesta.
- Kaupunkiagenda ja kumppanuusryhmät on myös otettava paremmin mukaan yhteisen tutkimuskeskuksen (YTK) ja sen Sevillassa sijaitsevan aluepolitiikkojen osaamiskeskuksen työhön, kuten kaupunkien tulevaisuutta käsittelevään raporttiin ja Urban Data Platform Plus -portaaliin.
- Kun otetaan huomioon vuoden 2020 jälkeinen ohjelmakausi ja rakennerahastoja laajempi yhteys, Euroopan komissio voisi myös harkita mahdollisuutta kehittää rahoitusohjelma, joka käsittäisi pilottitoimia kaupunkikumppanuuksien yhteydessä esille nostettujen ehdotusten kehittämiseksi.
- Euroopan komission olisi käynnistettävä tiedotuskampanja EU:n kaupunkiagendan tulosten levittämiseksi ja mm. tuotava kumppanuuksien hyötyjä paremmin esille Futurium-verkkosivustolla. Sen olisi myös investoitava tietämyksen tuottamiseen levittämällä EU:n kaupunkiagendan yhteydessä luotuja parhaita käytäntöjä, oppaita, välineitä ja etenemissuunnitelmia.

Uudistetun Leipzigin peruskirjan täytäntöönpanon seuranta

41. kehottaa tulevaa EU:n puheenjohtajavaltiota Saksaa tunnustamaan virallisesti alueiden komitean roolin uudistetussa Leipzigin peruskirjassa samaan tapaan kuin Amsterdamin julkilausumassa, jossa ”EU:n virallisena alueita ja kuntia edustavana neuvoo-antavana elimenä toimivaa alueiden komiteaa (AK) kehoitetaan antamaan panoksensa kaupunkiagendan jatkokehitykseen”.

42. ehdottaa, että jäsenvaltiot – tai kaupunkipolitiikasta vastuussa olevat hallintotasot, kun tätä toimivaltaa ei käytetä kansallisella tasolla – laativat yhteistyössä Euroopan komission kanssa joka kolmas vuosi kertomuksia siitä, miten Leipzigin peruskirja on sisällytetty niiden kansalliseen tai alueelliseen kaupunkipolitiikkaan, tuoden esille, miten unionin toimintapolitiikoilla ja rahoituksella, erityisesti koheesiopolitiikalla, on tuettu Leipzigin peruskirjan periaatteita ja tavoitteita.

43. pitää tärkeänä, että Euroopan komissiolla on jatkossakin tärkeä rooli EU:n kaupunkiagendan ja Leipzigin peruskirjan koordinoinnissa ja soveltamisessa. Tässä yhteydessä on syytä muistuttaa ehdotuksesta nimetä toimielinten välisistä suhteista ja tulevaisuuden ennakoinnista vastaava varapuheenjohtaja kaupunkiagendan koordinaattoriksi, mikä myös varmistaisi tiiviin yhteyden paremman sääntelyn agendaan. Tällainen koordinointi auttaisi lisäksi torjumaan kaupunkien ja toimintapolitiikkojen kaupunkiulottuvuuden hajanaista tarkastelua, joka johtuu siitä, että kukin pääosasto katsoo asioita oman erikoistumisalansa näkökulmasta.

44. katsoo, että Leipzigin peruskirjan tulisi mahdollisuuksien mukaan olla sitova EU:lle, jäsenvaltioille ja alue- ja paikallisviranomaisille, ja pyytää siksi, että yleisten asioiden neuvosto antaa asiasta sitovat päätelmät sen jälkeen, kun kaupunkikehityksestä vastaavien ministerien epävirallinen neuvosto on hyväksynyt uudistetun Leipzigin peruskirjan 30. marraskuuta 2020. Samassa yhteydessä olisi kehoitettava tulevia neuvoston puheenjohtajia jatkamaan keskustelua kaupunkiagendasta omissa työohjelmissaan.

Bryssel 14. lokakuuta 2020.

*Euroopan alueiden komitean
puheenjohtaja*

Apostolos TZITZIKOSTAS